

Gemeente Geldermalsen

Samen over het spoor

Veel besproken.....

De afgelopen maanden is er in Tricht veel gesproken en geschreven over de spoorproblematiek waarvoor dit dorp zich gesteld ziet. Vanuit verschillende invalshoeken werden informatie en standpunten met u als inwoner van Tricht gedeeld. Wij verwijzen u in de eerste plaats naar de goed bezochte informatie- en discussieavond die op 12 oktober jl. op gezamenlijk initiatief van het gemeentebestuur en ProRail heeft plaatsgevonden. Daarnaast heeft de Dorpsraad Tricht haar vertegenwoordigende taak serieus genomen en u op allerlei manieren intensief bij dit onderwerp betrokken. Met deze informatiebrief willen wij u zo goed en volledig mogelijk informeren over de achtergronden van de spoorproblematiek en het standpunt dat we als college van burgemeester en wethouders hebben ingenomen.

Probleem

De Rijksoverheid stimuleert zoveel als mogelijk gebruik van het openbaar vervoer en streeft continue naar verbetering van de dienstverlening op dit gebied. Eén van de belangrijkste spoorverbindingen in Nederland is de lijn Utrecht – Den Bosch. Het treinverkeer op deze lijn zou kunnen toenemen wanneer niet net voor het dorp Tricht de Merwedelinglijn daarop zou invoegen. Vandaar dat het Ministerie van Infrastructuur (voorheen Verkeer en Waterstaat) de mogelijkheid wil laten onderzoeken de Merwedelinglijn vrij te leggen. Dat betekent dat in de toekomst door Tricht dan drie in plaats van twee spoorlijnen komen te lopen. In nieuwe situaties zijn vanuit veiligheidsoverwegingen gelijkvloerse kruisingen bij meer dan twee sporen niet toegestaan. Dit heeft ingrijpende gevolgen voor de bestaande punten waarop wegen in Tricht op dit moment het spoor kruisen (Lingedijk, Nieuwsteeg). In de huidige situatie zouden er eigenlijk in Tricht langs het spoor al geluidwerende voorzieningen moeten worden getroffen, bij nog meer treinverkeer moeten zij er zeker komen. Hoe dit alles op te lossen?

Rolverdeling

Hiervoor werd al aangegeven, dat het ministerie de koers bepaalt. De uitwerking daarvan geeft zij in handen van ProRail, de organisatie die gaat over aanleg, beheer en onderhoud van alle spoorverbindingen in ons land. Het gemeentebestuur van Geldermalsen is in deze de belangrijkste belangenbehartiger van de lokale gemeenschap, een zware verantwoordelijkheid die zowel het college van burgemeester en wethouders als de gemeenteraad terdege zien. Nieuwe situaties op en rond het spoor en spoorwegkruisingen moeten planologisch worden mogelijk gemaakt door wijziging van het bestemmingsplan. Die wijzigingsbevoegdheid ligt bij de gemeenteraad. Wanneer het tussen ProRail en gemeente niet lukt over oplossingsrichtingen overeenstemming te bereiken en de gemeente vervolgens weigert planologisch mee te werken, dan kan de Rijksoverheid die medewerking afdwingen. In simpele bewoordingen: op zo'n moment wordt de gemeente even aan de kant geschoven. Doelstelling van alle partijen is zo'n dwangsituatie te voorkomen en in goed overleg tot voor iedereen acceptabele oplossingen te komen.

Uitgangspunten

Wij realiseren ons, dat het een illusie is te veronderstellen dat het een lokale overheid zou kunnen lukken infrastructurele projecten van landelijk belang tegen te houden. Ons college kiest daarom voor een kritische maar tegelijkertijd coöperatieve opstelling waarbij het doel is er voor Tricht het maximale uit te halen. Hierbij hanteren wij de volgende uitgangspunten:

- inwoners en bedrijven betrekken bij de uitwerking van plannen;
- schade voor inwoners zoveel mogelijk voorkomen;
- veel aandacht voor veiligheid en leefbaarheid;
- het dorp Tricht moet zoveel als mogelijk een eenheid blijven;
- minimaal twee ongelijkvloerse kruisingen van het spoor voor gemotoriseerd verkeer;
- goede verkeersafwikkeling voor zowel auto's, vrachtauto's, fietsers als voetgangers;
- veilige spookruisingen die passen bij de schaal van het dorp en die logisch aansluiten op de verkeersstructuur van Tricht;
- duurzame en haalbare oplossingen.

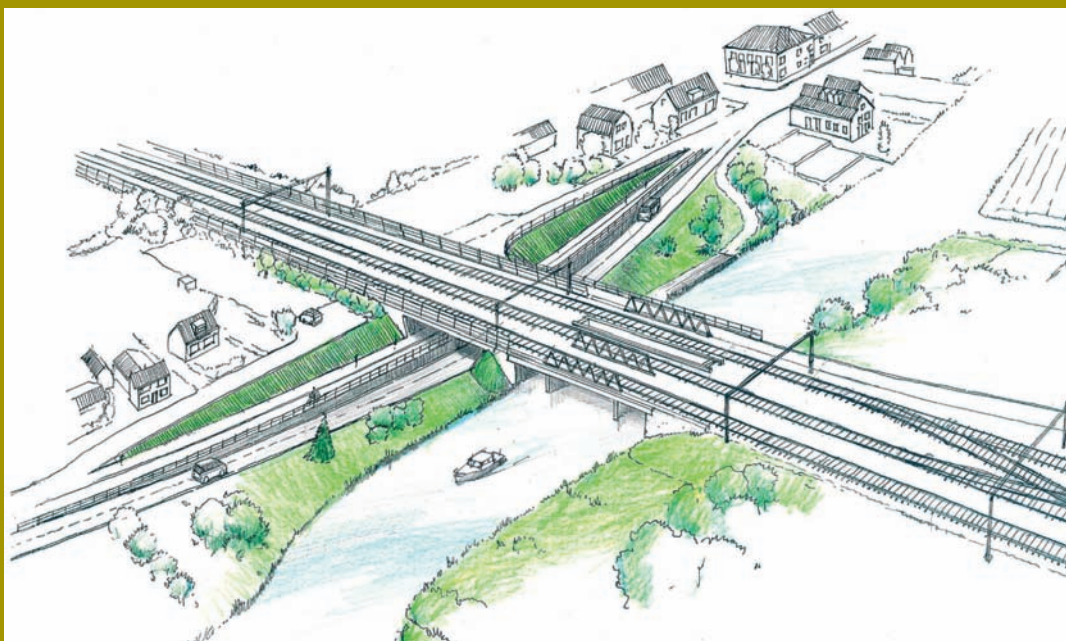
Eerste verkenning

In opdracht van ProRail heeft het onderzoeksbureau Movares de gevolgen van het vrijleggen van de MerwedeLingelijn voor de spookruisingen in Tricht onderzocht. Daarbij is tegelijkertijd gekeken naar mogelijkheden, onmogelijkheden en alternatieven. De gemeente is actief bij deze verkenningfase betrokken geweest. De Dorpsraad Tricht is tijdens de verkenningen geconsulteerd. Op verzoek van de Dorpsraad is hierbij ook gekeken naar de mogelijkheden van een verdiepte ligging

van spoor en volledige ondertunneling. Wat is absoluut niet realistisch/haalbaar en welke oplossingsrichtingen lijken kansrijk en zouden verder inhoudelijk moeten worden uitgewerkt? Op die vragen moest de verkenningsrapportage van Movares antwoord geven.

De conclusies op hoofdlijnen:

- voor langzaam en gemotoriseerd verkeer (m.u.v. vrachtwagens) is het mogelijk ter plaatse van de huidige overgang in de Lingedijk een ongelijkvloerse kruising te realiseren, waarbij dit verkeer onder de spoorlijn door gaat (de impressie hiernaast geeft een beeld hoe de nieuwe situatie er uit zou kunnen zien);
- het is onmogelijk een ongelijkvloerse kruising voor auto's/vrachtauto's in de Nieuwsteeg te realiseren zonder ingrijpende maatregelen in de directe woonomgeving (sloop meerdere woningen en verdwijnen voortuinen);
- er zijn geen mogelijkheden voor het realiseren van een nieuwe verbinding tussen oost en west in het gebied tussen Nieuwsteeg en Lingedijk;
- het is mogelijk een tweede ongelijkvloerse spookruising voor auto's/vrachtauto's te realiseren door het aanleggen van een rondweg direct ten noorden van de bebouwde kom van Tricht, gelegen tussen de Langstraat en Meersteeg;
- een verdiepte ligging of gehele ondertunneling van het spoor (in het inspraaktraject ook door vele inwoners als mogelijk alternatief aangedragen) zijn niet mogelijk vanwege het niet kunnen aansluiten van spoor op het spooreplacement Geldermalsen, de enorme gevolgen voor het dorp Tricht gedurende de aanlegfase en de buitensporige investeringen die beide alternatieven met zich brengen.

Inspiraakreacties

Veel inwoners van Tricht hebben van zich laten horen, via de mail, door middel van brieven, tijdens de avonden van Gemeente/ProRail en Dorpsraad in het Dorpshuis Tricht en tijdens commissievergaderingen in het gemeentehuis. Soms kritisch, soms cynisch en negatief maar vaak ook opbouwend, begripvol en meedenkend. Voor alle reacties hebben wij waardering en begrip. Het toont hoe groot de betrokkenheid in het dorp is bij zaken die voor de toekomst van Tricht belangrijk zijn.

De inspraakreacties zijn op te delen in twee hoofdgroepen:

1. ideeën voor alternatieve oplossingen die het doel hebben aan de bestaande situatie in Tricht zo weinig mogelijk te veranderen en hinder van het spoor naar elders te verplaatsen (de oplossing buiten het dorp).
2. ideeën die zijn gebaseerd op de aanleg van het derde spoor en van daaruit willen zoeken naar de beste oplossing voor de spoorkruisingen (de oplossing binnen het dorp).

Oplossing buiten het dorp

Enkele voorbeelden van aangedragen suggesties:

- verlegging van het spoor naar de omgeving van de Rijksweg A2;
- een nieuw spoor voor intercitytreinen om Tricht en Geldermalsen heen; dit zou het bestaande spoor ontlasten waardoor het vrij leggen van de MerwedeLingelijn niet meer nodig is.

Samen met ProRail kunnen wij niet anders concluderen, dat dit soort grootschalige alternatieven geen realiteitswaarde hebben. Afgezien van de enorme kosten (al snel meer dan 1 miljard euro) zijn aan dergelijke alternatieven ook grote nadelen en vele praktische uitvoeringsproblemen verbonden. Bij de aanleg van nieuwe spoorwegen moeten alle kruisingen met wegen ongelijkvloers worden uitgevoerd. Dit leidt er toe dat nieuwe spoorbanen in gebieden met kruisende wegen vrijwel altijd in de vorm van lange viaducten of tunnels moeten worden aangelegd. Landschappelijke inpassing is daarbij een groot probleem.

Andere suggesties hebben betrekking op de MerwedeLingelijn. Sommigen mensen bepleiten Beesd als eindstation van deze

verbinding. Reizigers zouden dan met de bus hun reis naar het station Geldermalsen moeten vervolgen (en natuurlijk omgekeerd). Anderen stellen voor deze lijn af te buigen naar Culemborg in plaats van naar Geldermalsen. Reizigers zouden dan in Culemborg moeten overstappen. In beide gevallen zou er dan door Tricht geen derde spoor behoeven te komen en vervalt het probleem rond de spoorkruisingen.

Om meerdere redenen vinden wij dit geen goede alternatieven:

- aanmerkelijke verslechtering van de kwaliteit van het openbaar vervoer op deze lijn en aansluitende verbindingen;

Visie op lange termijn

- met het doel het openbaar vervoer te verbeteren heeft de gemeente Geldermalsen samen met andere gemeenten aan deze lijn en de provincie Zuid-Holland enige jaren geleden een samenwerkingsovereenkomst gesloten die gericht is op verbetering van de kwaliteit van deze vervoersvoorziening en die de gemeente verplicht tot het doen van investeringen in de stations (Beesd en Geldermalsen) en de beide stationsomgevingen. Het afbreken bij de lijn bij Beesd zou in strijd zijn met de gemaakte afspraken;
- met het verleggen van de lijn naar Culemborg komt de functie van het station Geldermalsen als regionaal knooppunt in het geding. Juist deze knooppuntfunctie is voor de gemeente van groot belang op het gebied van economie, voorzieningen en vervoersfaciliteiten voor inwoners. Het 'weggeven' van de functie van regionaal knooppunt vermindert de aantrekkelijkheid van Geldermalsen als vestigingslocatie voor bedrijven en voorzieningen.

Ook al zou door deze alternatieven de noodzaak van een derde spoor door Tricht, vervallen, dan nog is het vanuit veiligheidsoverwegingen op termijn wenselijk om de bestaande gelijkvloerse kruisingen te vervangen door ongelijkvloerse. Het college wil die kwaliteitsslag graag nu maken omdat nu gebruik kan worden gemaakt van externe financiering (ProRail) terwijl dit op een later moment nog maar moet worden afgewacht.

Oplossing binnen het dorp

Enkele voorbeelden van aangedragen suggesties:

- het realiseren van een onderdoorgang voor fietsers/voetgangers bij de Nieuwsteeg als aanvulling op de onderdoorgangen bij de Lingedijk en de rondweg;
- een goede aansluiting van de rondweg op het wegennet van Tricht en eventueel het doortrekken van de rondweg.

Het college vindt deze suggesties zeker de moeite waard om verder op haalbaarheid te onderzoeken. Wij vinden dat hieraan in de vervolgstudie aandacht moet worden gegeven.

Het is terecht dat veel inwoners van Tricht betrokkenheid voelen en tonen wanneer het gaat om de spoorproblematiek in hun dorp. Het is echter onverstandig gevoelens van onrust en onzekerheid te voeden met geruchten en aannames die ver af staan van de feiten. Feit is, dat het toenemend aantal treinen (prognose tot 2020), met het vrij leggen van de Merwedelingelijijn afgewikkeld kan worden over het bestaande dubbele spoor. De suggestie dat het huidige aantal sporen in de toekomst zal toenemen met nog eens twee of drie sporen is, kan niet worden onderbouwd en is niet gebaseerd op beleid van de Rijksoverheid. Er bestaan geen door het Rijk vastgestelde toekomstplannen c.q.-visies voor ontwikkeling van het spoornet voor de periode na 2020.

Standpunt college burgemeester en wethouders

Na de eerste verkennende studie van Movares moet er nu een veel dieper vervolgonderzoek plaatsvinden. De vraag is welke mogelijke oplossingsrichtingen bij dat onderzoek moeten worden betrokken. Dat is niet alleen een zaak van ProRail. Ook het gemeentebestuur heeft hierin een stem. De gemeenteraad moet hierover een uitspraak doen. Ons college adviseert de gemeenteraad, via ProRail, te laten uitwerken:

- ongelijkvloerse kruising ter hoogte van de Lingedijk;
- ongelijkvloerse kruising voor (brom)fietsers en voetgangers in de Nieuwsteeg;

Planning

- realisering van een rondweg ten noorden van Tricht, tussen de aansluitingen met de Langstraat en Meersteeg met daarin een ongelijkvloerse kruising, waarbij het college vanuit landschappelijk oogpunt de voorkeur uitspreekt voor een tunneloplossing.

In de vervolgstudie moet ook worden gekeken naar de mogelijkheid en haalbaarheid van het doortrekken van de nieuwe rondweg in beide richtingen aansluitend op de Lingedijk. Doel is de verkeersafwikkeling in en rond Tricht te verbeteren. Daarbij wordt gedacht aan het weren van het doorgaand vrachtverkeer op de Lingedijk en verbetering van de bereikbaarheid van de bedrijfslocaties.

Het is onze bedoeling om de inwoners van Tricht bij de vervolgstudie te betrekken. De wijze en momenten waarop we dat doen willen we graag in overleg met de Dorpsraad Tricht en ProRail vaststellen.

Geluidwerende voorzieningen

De publieke discussie richt zich hoofdzakelijk op de toekomstige verkeersafwikkeling in en rond Tricht.

Tegelijkertijd speelt echter ook nog het probleem van de geluidwerende voorzieningen. Op dit moment is er in Tricht langs het spoor al sprake van een geluidbelasting die het nemen van geluidwerende voorzieningen vereist. In de toekomst wordt de noodzaak daarvan alleen maar groter. Het plaatsen van geluidschermen lijkt onvermijdelijk. Waar deze geluidschermen precies moeten komen, hoe hoog ze moeten worden en hoe ze er uit gaan zien moet allemaal nog worden onderzocht. Dat is ook afhankelijk van mogelijke andere aanvullende maatregelen zoals bijvoorbeeld raildempers en maatregelen aan de woningen (isolatie). De vervolgstudie moet ook hierover meer helderheid gaan opleveren.

U moet het hele proces zien als een soort trechter waarin we uiteindelijk bij conclusies en concrete maatregelen uitkomen. Start was de eerste verkenning waarover we u hiervoor uitgebreid hebben geïnformeerd. Op hoofdlijnen ziet het vervolgproces er als volgt uit:

Januari 2011:	<ul style="list-style-type: none">• Openbare vergadering commissie Grondgebied 5 januari (commissie brengt advies uit aan gemeenteraad)• Gemeenteraadsvergadering 25 januari• Besluitvorming door gemeente en ProRail over conclusies verkennende studie• Formulering opdracht voor vervolgstudie
1e kwartaal 2011:	Vervolgstudie met daarbinnen uitgewerkt waar mogelijk per oplossingsrichting verschillende varianten
2e kwartaal 2011:	Besluitvorming gemeente en ProRail t.a.v. de te kiezen varianten
2e/3e kwartaal 2011:	Uitwerking projectaanpak met kostenraming
4e kwartaal 2011-1e kwartaal 2012:	Definitieve besluitvorming Ministerie van Infrastructuur, gemeente en ProRail over wel/niet overgaan tot realisatie en financiering
2012-2014:	Planuitwerking, procedures ruimtelijke ordening, grondverwerving, voorbereiding werkzaamheden, etc.
2015:	Start uitvoering

Informatie

Voor het bestuderen van alle informatie rond dit project verwijzen wij u in de eerste plaats naar de gemeentelijke website www.geldermalsen.nl > projecten > Tricht > Spoorverbreding Tricht. Hier vindt u o.a. de verkenningsstudie van Movares, een overzicht van alle tot nu toe ontvangen inspraakreacties en de beantwoording daarvan en het verslag van de op 12 oktober 2010 gehouden informatieavond.

Naast de inzet van de gemeentelijke website en de gemeentelijke informatierubriek in het Nieuwsblad Geldermalsen wordt voor het verstrekken van informatie soms ook gebruik gemaakt van een digitale nieuwsbrief. Veel inwoners van Tricht hebben zich hiervoor inmiddels aangemeld. Aanmelding kan door een mailbericht te sturen naar c.v.leeuwen@geldermalsen.nl U wordt dan toegevoegd aan de mailgroep.

Programma Hoog Frequent Spoor (PHS)

Wat zegt dit programma van de Rijksoverheid over de toekomstige ontwikkelingen op het spoor door Tricht:

- 6 (i.p.v. 4) intercity's Utrecht –Den Bosch per uur
- 6 (i.p.v. 4) stoptreinen Utrecht –Geldermalsen per uur
- Geen extra capaciteit nodig voor goederenverkeer tussen Utrecht en Betuwelijn, wel invulling van de ruimte die op dit moment nog niet volledig wordt benut
- Geen extra spooruitbreiding nodig (geen vier of meer sporen)
- Wel aanleg inhaalspoor en seinoptimalisatie in Geldermalsen (geen gevolgen voor Tricht)
- Aanleg Zuidwestboog Meteren op Betuweroute (ten zuiden van Geldermalsen)
- Voorwaarde bij PHS: Merwedelingelijn bij Tricht rijdt op apart spoor.
- Meer informatie op www.rijksoverheid.nl/PHS

Tenslotte

De afgelopen maanden waren de discussies soms behoorlijk pittig. Het ging soms meer over de beeldvorming dan over de echte inhoud en de feiten. Helaas werden zowel het gemeentebestuur als ProRail omschreven als de 'vijanden' van Tricht. Niets is echter minder waar. De leefbaarheid binnen dit dorp gaat ons als gemeente zeer ter harte en we willen ons inzetten voor het realiseren van oplossingen die de situatie in uw dorp niet verslechtert en mogelijk zelfs verbetert. Ook ProRail heeft er blijk van gegeven te willen meedenken in het streven naar goede en haalbare oplossingen. Wij zien hier zeker kansen!!

December 2010
Het college van burgemeester en wethouders
van Geldermalsen

Gemeente Geldermalsen

Kuipershof 2

4191 KH Geldermalsen

Postbus 112

4190 CC Geldermalsen

www.geldermalsen.nl

info@geldermalsen.nl

Telefoon (0345) 586611

Telefax (0345) 573258